

Số: 8293/BTC-TT
V/v chấp hành pháp luật
về phí, lệ phí.

Hà Nội, ngày 22 tháng 6 năm 2015

Kính gửi:

- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Bộ Tài chính đã tiến hành kiểm tra công tác chấp hành pháp luật về phí, lệ phí thời kỳ năm 2013 - năm 2014 tại một số Bộ, ngành, địa phương. Qua kiểm tra thấy nhìn chung các Bộ, ngành, địa phương được kiểm tra đã tổ chức triển khai thực hiện theo quy định tại Pháp lệnh phí, lệ phí năm 2001, các quy định về chính sách phí, lệ phí của Chính phủ, Bộ Tài chính. Số thu phí, lệ phí đã đóng góp một phần quan trọng trong cơ cấu thu, chi ngân sách của Bộ ngành, địa phương hàng năm.

Tuy nhiên, trong việc thực hiện các quy định về phí, lệ phí còn có một số tồn tại như:

(1) Ban hành chế độ thu phí, lệ phí và các văn bản hướng dẫn thực hiện chế độ chính sách về phí, lệ phí còn chậm, chưa đúng thẩm quyền, chưa đúng quy định của pháp luật về phí, lệ phí. Cụ thể như:

- UBND tỉnh, thành phố chưa trình HĐND tỉnh, thành phố ban hành đầy đủ, kịp thời một số loại phí, lệ phí có phát sinh tại địa phương thuộc thẩm quyền quyết định của HĐND tỉnh, thành phố như: phí chợ; phí đo đạc, lập bản đồ địa chính; phí thư viện; phí sử dụng lề đường, bến bãi, mặt nước; lệ phí cấp phép xây dựng; lệ phí cấp phép hoạt động điện lực...vv;

- Chậm triển khai ban hành, hướng dẫn một số loại phí thuộc thẩm quyền của Trung ương được giao cho tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương quyết định mức thu như: phí sử dụng đường bộ đối với mô tô, phí bảo vệ môi trường đối với nước thải, chất thải rắn...vv;

- Chưa kịp thời triển khai thực hiện Thông tư số 02/2014/TT-BTC ngày 02/01/2014 của Bộ Tài chính hướng dẫn về phí và lệ phí thuộc thẩm quyền quyết định của Hội đồng nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thay thế Thông tư số 97/2006/TT-BTC ngày 16/10/2006 của Bộ Tài chính;

- Ban hành cơ chế quản lý thu, nộp một số loại phí, lệ phí chưa phù hợp với quy định hiện hành như: phí vệ sinh, phí quảng cáo trên dải phân cách...;

- Quy định thu một số loại phí, lệ phí chưa đúng thẩm quyền khi chưa được cơ quan có thẩm quyền quyết định thu như: lệ phí cấp Chứng chỉ an toàn đối với doanh nghiệp kinh doanh đường sắt; phí dự thi, dự tuyển; phí thăm quan các công trình văn hóa, lịch sử thuộc địa phương quản lý; phí chợ đêm; phí chợ tạm...;

- Quy định thu phí, lệ phí trong các Bộ thủ tục hành chính (cấp phép, cấp giấy chứng nhận trong lĩnh vực xây dựng, tài nguyên môi trường...) chưa đúng quy định hiện hành về cả đối tượng và mức thu...

(2) Chưa thực hiện đúng quy định trong lập và quyết định giao dự toán thu, chi phí, lệ phí:

- Quyết định, giao dự toán số thu phí, lệ phí chưa chấp hành đúng các yêu cầu về quyết định, giao dự toán ngân sách của Chính phủ;

- Chưa lập và giao dự toán thu phí, lệ phí cho một số đơn vị dự toán có phát sinh thu phí, lệ phí;

- Giao dự toán chưa đầy đủ về các khoản thu, chưa sát với số thu thực hiện, xác định chưa đúng tỷ lệ để lại theo quy định như: học phí; lệ phí tuyển sinh; phí, lệ phí trong lĩnh vực an toàn vệ sinh thực phẩm, y tế dự phòng; các loại phí, lệ phí có thay đổi về mức thu, tỷ lệ để lại; những loại phí, lệ phí liên quan đến cấp phép, thẩm định có điều kiện...

(3) Chưa chấp hành nghiêm quy định về quản lý, thực hiện thu phí, lệ phí:

- Một số cơ quan, đơn vị thu một số loại phí, lệ phí khi chưa được cơ quan có thẩm quyền quyết định.

- Không thu hoặc thu với mức thu chưa đúng quy định, thu các khoản có tính chất trùng với phí trên cùng một đối tượng.

Tình trạng thu cao hơn quy định các loại phí chợ, phí vệ sinh, phí cấp chứng chỉ hành nghề khám chữa bệnh,...; thu thấp hơn quy định lệ phí địa chính, phí, lệ phí quản lý chất lượng vệ sinh an toàn thực phẩm,... hoặc thậm chí không thực hiện thu mặc dù có quy định thu như: phí kiểm dịch y tế đối với hàng hóa, tàu, máy bay xuất cảnh, quá cảnh; phí thẩm định dự án đầu tư xây dựng,...

- Thu một số khoản không có trong danh mục phí, lệ phí hiện hành như: “Phí” duy tu hạ tầng kỹ thuật, “Phí” mặt bằng quảng cáo, “Phí” cấp bằng khai thác viên ...

- Quản lý thu phí, lệ phí còn để tình trạng thất thu, nợ đọng kéo dài, nợ khó có khả năng thu như: phí kiểm dịch y tế, phí bảo vệ môi trường đối với nước thải công nghiệp; phí, lệ phí thuộc lĩnh vực thông tin, liên lạc.... do chưa quản lý hết các đối tượng, chưa thu hoặc các đối tượng chưa nộp đầy đủ...

- Thu hoạt động dịch vụ như: thu hoạt động dịch vụ đo đạc thửa đất; thu hoạt động nghiệp vụ kiểm tra hồ sơ đo đạc; thu khoán sử dụng mặt bằng để trông giữ xe, làm cửa hàng dịch vụ, quán (theo mùa vụ)... nhưng sử dụng biên lai thu phí, lệ phí, kê khai như thu phí, lệ phí...

(4) Việc quản lý sử dụng, thanh quyết toán từ nguồn thu phí, lệ phí còn nhiều thiếu sót như: phân bổ, sử dụng, thanh quyết toán chưa phù hợp với quy định như việc dùng nguồn thu phí, lệ phí phân bổ, sử dụng, chi cho các khoản chi quản lý hành chính, chi đầu tư xây dựng công trình không thuộc nhiệm vụ chi từ nguồn thu phí, lệ phí; chưa ban hành đầy đủ định mức kinh tế kỹ thuật để làm cơ sở cho việc quản lý, sử dụng nguồn phí, lệ phí để lại.

(5) Kê khai, quyết toán thu, báo cáo sử dụng biên lai phí, lệ phí còn chậm so với quy định; kê khai thiếu số phí lệ phí phải nộp vào NSNN (không kê khai, kê khai chưa đúng tỷ lệ nộp NSNN...); kê khai các khoản thu dịch vụ vào thu phí, lệ phí dẫn đến nộp thiếu các khoản thuế theo quy định; kê khai chưa đúng thuế GTGT đối với doanh thu phí thu từ dịch vụ vệ sinh từ 01/01/2014...

Từ tình hình thực hiện và những tồn tại qua kết quả kiểm tra, đề việc chấp hành pháp luật về phí, lệ phí được thực hiện đúng quy định, tiếp tục thực hiện nghiêm Chỉ thị số 24/2007/CT-TTg ngày 01/11/2007 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường chấn chỉnh việc thực hiện các quy định của pháp luật về phí, lệ phí, chính sách huy động và sử dụng các khoản đóng góp của nhân dân. Bộ Tài chính đề nghị các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương thực hiện các nội dung sau:

1. Kiểm tra, rà soát lại việc ban hành chế độ thu phí, lệ phí và các văn bản hướng dẫn thực hiện chế độ chính sách về phí, lệ phí thuộc thẩm quyền; đề xuất bãi bỏ hoặc bãi bỏ theo thẩm quyền các loại phí, lệ phí không còn phù hợp hoặc theo yêu cầu, đề nghị của cơ quan chức năng nhằm đảm bảo đúng quy định của pháp luật về phí, lệ phí hiện hành, đồng thời phù hợp với thực tế của từng Bộ, ngành, địa phương.

Đối với các loại phí, lệ phí trong danh mục phí, lệ phí nhà nước quy định có phát sinh tại Bộ, ngành, địa phương nhưng chưa ban hành chế độ thu hoặc danh mục phí, lệ phí đã có chế độ thu nhưng mức thu không còn phù hợp thực tế, đề nghị các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương cần sớm xây dựng trình cấp có thẩm quyền ban hành chế độ thu kịp thời, đầy đủ, điều chỉnh mức thu phù hợp với thực tế đảm bảo đúng chế độ quy định của nhà nước.

2. Tổ chức kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ đối với:

- Việc quản lý thu các khoản phí, lệ phí của các đơn vị thuộc bộ ngành, địa phương bảo đảm thu đúng, thu đủ theo chế độ chính sách phí, lệ phí hiện hành. Ngừng ngay việc thu các khoản phí, lệ phí cao hơn mức quy định hoặc không trong danh mục phí, lệ phí được cơ quan có thẩm quyền quyết định theo quy định hiện hành.

- Việc phân bổ kinh phí, quản lý sử dụng, thanh quyết toán từ nguồn thu phí, lệ phí bảo đảm thực hiện chính sách tiết kiệm, sử dụng đúng nội dung, mục đích từng khoản thu phí, lệ phí theo quy định hiện hành.

3. Tổ chức thanh tra, kiểm tra việc thực hiện pháp luật phí, lệ phí trong phạm vi quản lý của Bộ, ngành, địa phương để kịp thời chấn chỉnh các tổ chức, cá nhân thực hiện nghiêm pháp luật về phí, lệ phí.

4. Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương giao cơ quan quản lý tài chính trực thuộc tham mưu trong quá trình quản lý thu chi ngân sách cần phải rà soát, thực hiện tốt các việc:

- Lập, quyết định giao dự toán thu, chi ngân sách phải báo cáo, phản ánh đầy đủ các khoản thu, đơn vị trực thuộc có phát sinh thu phí, lệ phí; dự toán thu cần sát với số phát sinh thực tế.

- Trong quản lý thu phí, lệ phí cần thực hiện nghiêm theo đúng quy định của pháp luật về phí lệ phí, hiện hành. Tránh để xảy ra tình trạng tự đặt ra và thu các khoản gọi là phí, lệ phí không đúng chế độ; đã có quy định thu nhưng không thực hiện dẫn đến thất thu; thu cao hoặc thấp hơn mức quy định; thu không kịp thời dẫn đến nợ đọng, khó có khả năng thu hồi..vv.

- Hạch toán, kê khai, quyết toán thu nộp, thực hiện nghĩa vụ đối với ngân sách nhà nước đầy đủ, kịp thời đúng quy định. Tránh tình trạng báo cáo, kê khai thiếu nguồn thu, thiếu số phải nộp ngân sách nhà nước, hạch toán, báo cáo các khoản thu khác vào thu phí, lệ phí không đúng chế độ.

- Việc sử dụng, thanh quyết toán nguồn thu phí, lệ phí bảo đảm thực hiện đúng nội dung, mục đích từng khoản thu phí, lệ phí theo quy định hiện hành. Thực hiện trích lập đủ để tạo nguồn cải cách tiền lương từ nguồn thu phí, lệ phí được để lại chi theo quy định. Hoàn thiện hệ thống định mức kinh tế, kỹ thuật có liên quan để thực hiện quản lý thanh quyết toán các khoản chi từ nguồn phí, lệ phí được thực hiện minh bạch, tiết kiệm theo đúng chế độ.

Trong quá trình triển khai thực hiện pháp luật về phí, lệ phí, nếu có vướng mắc, đề nghị các Bộ, ngành, địa phương phản ánh kịp thời về Bộ Tài chính để hướng dẫn thực hiện.!

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lãnh đạo Bộ Tài chính;
- Cục TCDN, Vụ NSNN, CST, HCSN, TCT;
- Lưu: VT, TTr (TH, P3).

HT BỘ TRƯỞNG
TÀI THƯ TRƯỞNG

Vũ Thị Mai